

URFA, MASUK SOSYAL KONUTLARI

KANDIRA'DA BİR
MAHALLE

MİMARİ KÜLTÜR ÖGESİ OLARAK
BALKON

YENİ YILDA HEDEF
**50 BİN
KONUT**

Bir Yazı Zevdası

Düz yazıdan farklı olarak harf ve işaretlelerin estetik ve süslü bir şekilde harmanlanması olarak da tanımlayabileceğimiz kaligrafi (güzel yazı sanatı), görsel bir şölen sunmanın yanı sıra içinde bulunduğu kültürün etkisiyle o kültüre özgü bir forma bürünür ve kültürel miras olarak gelecek kuşaklara aktarılır.

Dünden aldıkları mirası bugüne ve geleceğe aktarma sorumluluğunu üstlenen iki kaligrafi sanatçısı Abdullah Özdemir ve Yakup Öner, Sirkeci'de Yazı Tükanı adını verdikleri atölyelerinde kaligrafi çalışmalarını devam ettirirken, bu sanata ilgi duyanlara güzel yazı yazmanın inceliklerini aktarıyor. Yazı Tükanı'nın çoğunluğunu Çalacakalem Yazı Grubu oluşturuyor. Farklı yaş ve meslek gruplarından hobi olarak ya da akademik olarak kendini geliştirmek isteyenler de kaligrafi eğitim atölyesinin müdavimleri arasında...

"Göze hoş gelen yazı" tanımının güzel yazı sanatı için üstünkörü bir tanımlama olduğunu düşünen kaligrafi sanatçısı Abdullah Özdemir ve Yakup Öner, kaligrafide özgünlük ve ciddi bir disiplin olduğunu söylüyor.

"Kaligrafi, callos ve graphos sözcüklerinin bir araya gelmesiyle oluşur ve "güzel yazı" anlamına gelir. Kaligrafinin tarihine bir yolculuk yapacak olursak, yaklaşık 5.500 yıllık bir geçmişe sahip olduğunu söyleyebiliriz.

Kaligrafinin hikâyesi Sümerlere dek uzanır. Hesap tutmak amacıyla kil tabletlerin icat edildiği Sümerler zamanında ilk yazılı eserlerin verildiğini görürüz. Yazı, zamanla ihtiyaçlar doğrultusunda matbaa ve kâğıdın da icadıyla şekillenerek gelişmiş ve gelişen yazıya sanatsal formlar yüklenmiştir.

"YAZIYI GÜZEL YAPAN, ÖNCELİKLE YAZININ OKUNABİLİRLİĞİDİR"

Yazıyı güzel yapan, sanat yapan, öncelikle yazının okunabilirliğidir. Yazı, anatomik kurallar, tasarımlar ve kişisel yorumlarla güzel olur, sanat olur. Yazı karakterlerini ahenk içinde bir araya getirerek, süsleyerek yazıyı görsel bir sanata dönüştüren kaligrafide, malzeme, yetenek ve estetik beğeniler belirgindir. Ancak bir de kültürel boyut vardır. Kaligrafideki özgünlük, güzellik ve işaretleri yorumlamadaki farklılık, kültürel izlerden kaynaklanır.

Toplumların coğrafi konumları, değerleri ve kültürel farklılıkları yazı kültürünün temelini ve formunu oluşturur. Moğol, Japon, Çin, Arap (Hüsni-hat), Hint ve Latin grafisinde bu farklılıklar göze çarpar.

HAT VE KALİGRAFİNİN FARKLARI

Hat ve kaligrafi güzel yazı yazma sanatı olarak ifade edilmekle birlikte aralarında bazı temel farklar vardır. Hat sanatı Arap harfleri kullanılarak icra edilir ve dini motifler ön plana çıkar. Kaligrafi ise

daha özgün ve serbest bir çalışma sağlayan Latin harfleriyle, süsleyerek yazılır. Kaligrafi, daha geniş bir yelpazede uygulanabilen bir sanattır. Bunun yanında kaligrafide hat sanatından farklı olarak yazı soldan sağa doğru yazılır.

KALBİN DERİNLİKLERİNDEN YAZIYA...

Yaşayış, düşünce ve inanışların yazıdaki etkisi üzerine bir diğer örnek ise Japon kaligrafisi (Shodo) Şodo'dur. Zen felsefesindeki sadelik ve minimal düşünce, Japon alfabelerinin sanatsal olarak ifade edildiği Şodo'da etkisini gösterir. Kalbin derinliklerinden geçeni harflerle ifade etmeyi amaçlayan Şodo, fırça ve mürekkeple yazılır ve yazı kısa tutulur. Örneğin, parşömene sadece "düşünce" kelimesi yazılır ve bunu okuyan kişinin düşünce kelimesi hakkında beyin fırtınası yapması sağlanır. Teknolojinin geliştiği, bilgisayarların yaygınlaştığı günümüzde geleneksel Şodo sanatı hâlen tüm Japonlara öğretiliyor.

Kaligrafi, kişinin ruhunu harflerle dışavurması, kendini keşfetmesidir aslında. Güzel yazan güzel konuşur, güzel konuşan ise güzeli düşünür... İcra ettiği sanatla özüne ulaşan insan daha ince düşünür, etrafını algılayış biçimi farklılaşır ve gözünü, ruhunu, fikirlerini terbiye eder. Hayata karşı daha sabırlı ve olgundur."

Güzel yazıda form ve içerik arasındaki uyumun son derece önemli olduğunu vurgulayan Özdemir ve Öner, bu uyumun, yazının anlaşılır olması ve akılda kalıcılığı bakımından önemli olduğuna dikkat çekiyor.

"Form ve içerik arasındaki uyum önemli olmakla birlikte hedef kitlenin özelliklerine göre değişkenlik gösterir. Anaokulu öğrencilerine yönelik bir çalışma yapılacaksa, içeriğin aktarılmasında daha eğlenceli, renkli, anlaşılır ve sade bir formun, yazı karakterlerinin kullanılması gerekir. Böylece eğlenceli hâle getirilen yazının akılda kalıcılığı artırılacaktır. Fakat çalışmamız kurumsalsa kaligrafide otoriteyi, gücü temsil eden çizgi ve karakterler kullanarak doğru sonuçlar elde edilebilir. Güzel yazı sanatı çalışmalarında hedef kitleye istenilenin aktarılabilmesi için formu ve içeri-

ği doğru noktada vurgulamak önemlidir. Tabii kitleyi tanımak da öyle..."

İçlerindeki sese kulak veren, güzele, estetiğe, yazıya sevdalı kaligrafi sanatçıları Abdullah Özdemir ve Yakup Öner, ismine bir yolculuk sırasında karar verdikleri ve ilk günkü heyecanla her gün kapısını açtıkları Yazı Tükani'nin mütevazı hikâyesini anlatıyor.

"Arkadaşıma yaptırdığım anahtarlık, sanırım hayatımın kırılma noktası oldu. Üzerine isim yazdığım anahtarlık, içimde bir yerde hep var olan arayışı, yazıya olan tutkumu açığa çıkardı ve sonra hiçbir zaman peşini bırakmadım bu tutkunun. Kaligrafi, düşüncelerimi şekillendirdi, hayatıma yön verdi. Bugüne kadar süren en güzel, en büyük ve en zor serüvenim oldu."

Abdullah Özdemir, uzun bir yolculuk olarak nitelediği güzel yazı sanatının hayatındaki etkisini bu cümlelerle paylaşırken Yakup Öner, resim öğretmeninini yönlendirmesiyle sanata olan farkındalığının arttığını anlatıyor.

"İnsan, ruhunda gizlenmiş olanı duymak, görmek için bazen yardıma ihtiyaç duyar. Okul dönemimde yıllık ödev kapaklarını tasarlarırken resim öğretmenim, farkında olmadığım yeteneğimi keşfetti; güzel yazıyordum. O keşiften sonra sanata olan farkındalığım arttı ve bu alanda eğitim alarak kendimi geliştirdim. Grafite sanatıyla uğraştığım zamanlarda bir kurumun duvarındaki yazı tablosu, dikkatimi çekti. "Duvarlara değil kağıtlara yazmalısın" diye fısıldadı bana ve o dönem adını dahi bilmediğim kaligrafi sanatının içinde buldum kendimi..."

OCAK 2019

toki
haber

me com again! whatever you
whether you
idolater or

Kaligrafide kadim bir kültüre sahip olduğumuzu dile getiren kaligrafi sanatçıları Özdemir ve Öner, günümüzde güzel yazı kültürünün geldiği noktayı değerlendirirken ileriye dönük plan ve çalışmalarından heyecanla bahsediyor.

"Yakın zamana kadar kaligrafi için doğru malzemeler ve doneler bulmak bile zor iken, günümüzde sanatsal malzemelerin ulaşılabilirliğinin artması, kaligrafi eğitimi veren kurumların çoğalması ve tabii gençlerin güzel yazı sanatına merak duyması ve ilgilerinin artması, kaligrafide günbegün daha ileri gitmemizi, sahip olduğumuz kadim kaligrafi kültürümüzü daha yakından tanımamızı ve yorumlamamızı sağlıyor.

2017 yılında değerli hocamız Erhan Olcay

tarafından düzenlenen "Kaligrafist: Bir Yazı Kültürü Etkinliği" ve 2018 Kasım ayında bizim de aktif olarak dahil olduğumuz dünyanın ilk prestijli dolma kalem festivali olan Penfest gibi etkinlikler ve sergiler, unutulmaya yüz tutmuş el yazısı, kalem ve mürekkep üçlüsünün farkındalığı için önem taşımakla birlikte aynı zamanda büyük bir sorumluluk da üstleniyor.

"KALİGRAFIYE İLGİ ARTIYOR"

Üyesi olduğumuz Çalاکalem Yazı Grubu'nun her ay düzenli olarak yapılan ve çeşitli illerden katılımın olduğu toplantılar, özellikle gençler arasında kaligrafiye olan farkındalığın ve ilginin arttığını gösteriyor. Elbette üniversitelerin düzenlediği ve destek verdiği sergilerin de etkisi oluyor. Tabii bununla birlikte kaligrafide dünyada daha görünür olmamızı sağlamak için

üniversiteler kaligrafiye daha çok eğilmeli, güzel yazı kültürü daha ilkokul sınırlarında çocuklara aşılmalı. Kültür ve Turizm Bakanlığının düzenleyeceği uluslararası organizasyonlarla, sergilerle kaligrafinin tüm dünyada daha çok tanınması ve güzel yazı kültürünün gelişmesi sağlanabilir.

Yazı Tükanı olarak, dünyaca ünlü kaligrafi sanatçılarının katıldığı kaligrafi workshopları düzenliyoruz. 15 kişilik sınıflarda ünlü kaligrafi sanatçıları eşliğinde dersler yapıyoruz. Avrupa kaligrafi sanatının aktarıldığı bu çalışmalarla kadim kaligrafi kültürümüz ve birikimimiz de sergilenerek ortaya hoş bir harmoni çıkıyor. Bu workshoplarda kaliteli kaligrafi çalışmaları ortaya çıkarırken, yeni kaligrafi sanatçılarının da yetişmesi sağlanıyor."